

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **D. B.**, nar. X, st. příslušnost X
t. č. bytem X
zastoupen Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2023, č. j. OAM-376/ZA-ZA12-ZA19-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žádost posoudil jako nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

V napadeném rozhodnutí posuzoval žalovaný opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

2. Žalobce nejprve shrnul nové důvody druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany (obavy ze zemětřesení, obavy z nadcházejících prezidentských voleb a navázání vztahu s českou státní občankou) a následně uvedl, že jeho případ lze posuzovat dle § 14a zákona o azylu, neboť dle odst. 2 cit. ustanovení se za vážnou újmu považuje vycestování v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Podle žalobce jeho situace naplňuje uvedené ustanovení, neboť rozhodnutím žalovaného nebylo respektováno jeho právo na soukromý a rodinný život žalobce dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a nesprávně byly posouzeny i obavy žalobce z návratu do vlasti v souvislosti s možným opakováním ničivého zemětřesení.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Shrnul obsah opakované žádosti a k námitkám uvedl, že zemětřesení se nedotýkalo provincie, kde žalobce žil, a navíc byla Turecku poskytnuta pomoc a důsledky zemětřesení jsou postupně odstraňovány, žalobce by tedy nebyl bezprostředně ohrožen na zdraví nebo životě; pokud jde o navázání partnerského vztahu, několik měsíců trvající známost, ve které partneři ani neudržují společnou domácnost, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. K situaci kurdské menšiny odkázal na setrvalou judikaturu správních soudů.“

III. Hodnocení věci soudem

4. Žaloba *není důvodná*.
5. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal dne 5. 10. 2021. Žalovaný první žádost žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 25. 10. 2021, č. j. OAM-845/ZA-ZA11-ZA03-2021. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou, kterou Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 10. 2022, č. j. 22Az 49/2021-51, zamítl. Následně odmítl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29, i kasační stížnost proti rozsudku zdejšího soudu.
6. Dne 31. 3. 2023 žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům uvedl, že stále platí důvod jeho kurdské národnosti. Hlavním důvodem opakované žádosti ale bylo zemětřesení, které dopadlo fyzicky i psychicky na jeho rodinu, Mardin byl podle něj blízko epicentra a při návratu by mu hrozilo nebezpečí. Dalším důvodem byly obavy z prezidentských voleb v Turecku. Třetím důvodem bylo navázání vztahu s českou státní občankou, o které uvedl, že je studentkou v X, bydlí v X, co studuje, žalobce nevěděl, potkávají se v X. Během pohovoru zjistil, že jeho přítelkyně studuje sociální práci.
7. Napadeným rozhodnutím žalovaný posoudil opakovanou žádost žalobce jako nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti žalobce.
8. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl

být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

9. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
10. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále též „procedurální směrnice“), který upravuje tzv. následné žádosti. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
11. Podle čl. 42 odst. 2 procedurální směrnice mohou členské státy ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné (a) uložit dotyčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení, a (b) povolit, aby proběhlo předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.
12. V nyní posuzované věci žalovaný rozhodl o nepřípustnosti žádosti žalobce na základě zjištění, že žalobce dílem uvedl skutečnosti, které byly předmětem zkoumání v předcházejícím řízení (kurdská národnost), a dílem sice tvrdil nové skutečnosti, které nebyly bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, ale tyto nesvědčí o tom, že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
13. Pokud jde o důvod spočívající v kurdkém původu žalobce, tak žalobce oproti své žádosti z roku 2021 netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Při poskytnutí údajů k opakované žádosti k tomuto důvodu neuvedl žádnou novou skutečnost, naopak konstatoval, že nechce ke svému kurdkému původu dodávat nic nového. Důvody související s kurským původem žalobce byly již v předchozích rozhodnutích vypořádány. Zdejší soud ve svém shora citovaném rozhodnutí uvedl, že „Problémy kvůli kurdské národnosti žalobce prezentoval ve zcela obecné rovině – Turci se dle žalobce ke Kurdům nechovají hezky, mají je za méněcenné a odmítají je při společenském uplatnění, nechťejí se s nimi bavit na ulici a těžko se hledá dobrá a kvalitní práce.“, a k důvodům zamítnutí žádosti žalobce uvedl: „Zejména však žalobce žádnou konkrétní a dostatečně závažnou formu individualizovanou špatného zacházení z důvodu kurdské národnosti v průběhu správního řízení před žalovaným netvrdil. Výpověď žalobce, že pravidelně cestoval za prací hlavně na západ Turecka a pracoval v Burse, Istanbulu a Izmiru, naopak odpovídá informacím žalovaného, že osoby kurdského původu žijí po celém Turecku a jsou hojně zastoupeny ve větších městech, kde oproti méně rozvinutému východu země častěji naleznou odpovídající pracovní uplatnění.“

27. Skutečnost, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není v zemi původu žalobce důvodem pronásledování, nakonec vyplývá i z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2019 č. j. 2 Azs 75/2019–46, ze dne 8. 4. 2021 č. j. 1 Azs 13/2021–25, ze dne 3. 3. 2022 č. j. 9 Azs 228/2021–26, nebo ze dne 14. 6. 2022, č. j. 6 Azs 118/2022–20).“

14. Při posuzování opakované žádosti o mezinárodní ochranu se žalovaný musí zabývat i tím, zda se od posledního posouzení žádosti nezměnila situace v zemi původu cizince do té míry, že by zvyšovala pravděpodobnost udělení mezinárodní ochrany v případě nového meritorního posouzení této žádosti. Muselo by se jednat o takovou změnu, která buď ve vztahu k individuálním důvodům, pro které cizinec žádá o mezinárodní ochranu, zvýší pravděpodobnost, že bude čelit pronásledování nebo vážné újmě (např. změna politického režimu), anebo o takovou změnu obecné situace, která by takovému nebezpečí vystavila v podstatě kohokoliv (typicky vypuknutí intenzivního ozbrojeného konfliktu). Z odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti by pak mělo být zřejmé, že se žalovaný situací v zemi původu a jejím případným vývojem zabýval.
15. Z obsahu správního spisu plyne, že žalovaný jeho součástí učinil Informaci OAMP o Turecku ze dne 8. 7. 2022 (Bezpečností a politická situace v zemi, stav: červenec 2022), zprávu Mezinárodní organizace pro migraci z července 2022 (Přehled údajů o zemi za rok 2022 – Turecko) a Informaci MZV ČR, č. j. 125094-8/2022-LPTP ze dne 30. září 2022 k č. j. MV-39234-6/OAM-2022 (Turečtí občané kurdského původu), z nichž souhrnně vyplývá a žalovaný to výslovně v napadeném rozhodnutí uvádí, že od doby skončení předcházejícího azylového řízení nedošlo k obecnému zhoršení situace Kurdů v Turecku. Skutečnost, že by mělo být opakované azylové žádosti vyhověno z důvodu zhoršení situace Kurdů v Turecku netvrdí ani žalobce v nyní podané žalobě.
16. K tomuto bodu lze uzavřít, že žalobce neuvedl a ani se neobjevily takové nové skutečnosti, ze kterých by bylo patrné, že došlo od posledního posouzení jeho žádosti v Turecku k takové významné změně situace, že by sama o sobě byla důvodem pro meritorní posouzení opakované žádosti žalobce.
17. Pokud jde o další důvody, ani tyto nenaplnily důvody přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu.
18. V případě tvrzeného strachu z opakování zemětřesení žalovaný případně zajistil jako podklad Informaci OAMP ze dne 3. 4. 2023 (Zemětřesení v Turecku – Oblast, dopady a pomoc). Z citovaného materiálu je patrné, že provincie Mardin nebyla zemětřesením přímo zasažena, resp. se jí zemětřesení v roce 2023 dotklo pouze okrajově. Ze zprávy dále vyplývá, jaká pomoc byla Turecku poskytnuta a že dochází k obnově země. Žalovaný dospěl na základě tohoto podkladu (který žalobce v podané žalobě ani nerozporuje) ke správnému závěru, že žalobci v souvislosti s vycestováním do provincie Mardin, kde žije jeho rodina, nemůže hrozit vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Soud zároveň podotýká, že zemětřesením byla zasažena pouze dílčí část Turecka a žalobce se může navrátit mimo oblast, kde hrozí opakování tektonické činnosti.
19. Pokud jde o tvrzení související s prezidentskými volbami, soud se ztotožňuje s hodnocením žalovaného, že žalobce se v minulosti politického života v Turecku neúčastnil. Lze odkázat na závěry, které uvedl soud ve svém předcházejícím rozsudku k první žádosti žalobce o

mezinárodní ochranu: „Žalobce je sympatizantem politické strany HDP. Dle informací shromážděných žalovaným (informace Ministerstva vnitra Velké Británie s názvem *Turecko – Lidová demokratická strana HDP* ze dne 15. 3. 2021) strana HDP získala v posledních volbách 11,67 % hlasů a 67 mandátů v tureckém parlamentu, má desítky tisíc členů a hlasovalo pro ni 6 milionů občanů. Pokud tato strana čelí obtížím, děje se tak v jejích nejvyšších patrech, **nikoliv v řadové členské základně a u neangažujících se členů. Ke zvýšenému zájmu státních orgánů dochází rovněž především u těch příbuzných členů HDP, kteří jsou mediálně či politicky exponovaní nebo významněji aktivní. Žalobce takové charakteristiky nevykazuje a ani nikdo z jeho rodiny není členem strany HDP. Žalobce nikdy nebyl cílem zájmu státních orgánů ani soukromých původců pronásledování. Žalobce proto není osobou, která by s ohledem na svou minulost a informace o zemi původu měla být po návratu do země původu s přiměřenou pravděpodobností pronásledována kvůli své politické činnosti.**“ Ze shromážděných podkladů nijak nevyplývá, že by v souvislosti s prezidentskými volbami v Turecku mělo dojít ke zhoršení situace politicky neaktivních sympatizantů strany HDP. I v tomto směru tedy soud dospěl k závěru, že žalobci nehrozí v souvislosti s jeho návratem do Turecka vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

20. Posledním bodem žaloby je námitka porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tj. porušení práva na soukromý a rodinný život v souvislosti se vztahem, který žalobce navázal s českou státní občankou. Jeho vztah s přítelkyní sice je novou skutečností, kterou žalobce nemohl uplatnit v předchozím řízení, nejedná se však o skutečnost svědčící o tom, že by žalobce mohl čelit pronásledování nebo vážné újmě.
21. Rodinné vazby žadatele o mezinárodní ochranu potenciálně mohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ale toliko výjimečně. Samotná existence rodinného života automaticky neznamená povinnost udělit doplňkovou ochranu za účelem jeho realizace. Je třeba zkoumat, zda případné vycestování nepředstavuje rozpor s čl. 8 Úmluvy.
22. Judikatura rozlišuje, zda se cizinci upírá jeho rodinný život existující v Česku (k případnému porušení čl. 8 Úmluvy v takovém případě dochází již samotným vyhoštěním, resp. vycestováním) či zda se mu upírá v zemi původu (v takovém případě by se spustil extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy; srov. shrnutí judikatury v rozsudku ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010-90, bod 29). Důvod pro udělení doplňkové ochrany bude existovat zejména ve druhém z uvedených případů.
23. Samotné vycestování z Česka, které se zároveň nepojí se zákazem vstupu (jako je tomu u správního vyhoštění), bude porušovat čl. 8 Úmluvy jen naprosto výjimečně. Bude se jednat o situace, ve kterých si žadatel vytvořil v Česku takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území Česka (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, nebo ze dne 2. 1. 2012, č. j. 6 Azs 35/2011-47). Bude tomu tak zejména v případech, ve kterých půjde o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah – nejčastěji dlouholeté manželství či dokonce rodiny s dětmi –, že i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny bude možné vyloučit pravděpodobnost reálné zpětné integrace v zemi původu cizince (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018-32, bod 19).
24. Případ žalobce výjimečným případem není. Jeho několikaměsíční vztah s českou občankou nelze považovat za natolik intenzivní vazbu k Česku, aby povinnost žalobce vycestovat sama

o sobě představovala nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život. V neprospěch žalobce hraje zejména skutečnost, že svůj rodinný život začal budovat v situaci, v níž jeho pobytový status byl nejistý. Tato skutečnost je podle Evropského soudu pro lidská práva zásadní. Vyhoštění (vycestování) cizince bude v takovém případě odporovat Úmluvě pouze výjimečně (viz např. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 7. 2021 ve věci *M. A. proti Dánsku*, č. 6697/18, bod 134, či ze dne 3. 10. 2014 ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, č. 12738/10, § 108). Žalobce proto nemohl počítat s tím, že v Česku bude moci zůstat a svůj nově vzniklý rodinný vztah rozvíjet.

25. Mezinárodní závazek Česka respektovat soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy není absolutní. Žalovaný správně poukazuje na to, že Úmluva neukládá státu všeobecnou povinnost respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47). Státy proto nemusí bezpodmínečně respektovat právo na soukromý a rodinný život cizince a udělit mu za tímto účelem pobytové oprávnění či dokonce mezinárodní ochranu.
26. Není také pravdou, že by se žalovaný nezabýval novým partnerským vztahem žalobce. Naopak ve svém rozhodnutí zdůvodnil, proč tento vztah nepovažuje za relevantní novou skutečnost ve smyslu § 11a zákona o azylu. Žalovaný správně poukázal na to, že žalobci nic nebrání v tom, aby svůj rodinný život přenesl do Turecka. A žalobce vůči tomuto závěru nevznese žádné konkrétní námitky.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
28. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 30. dubna 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce

